

Tweemeting veiligheid en leefbaarheid rondom azc Zutphen

Rapportage februari 2018

Bureau **Beke**

In opdracht van

Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
Gemeente Zutphen

Opmaak

M. Grotens, Bureau Beke

Met medewerking van

J. van Esseveldt, Bureau Beke

Kuppens, J. en Ferwerda, H.

Tweemeting veiligheid en leefbaarheid rondom azc Zutphen

© 2018, Bureau Beke

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

No part of this publication may be reproduced in any form by print, photo print or other means without written permission from the authors.

1 Achtergrond

Rapportage tweemeting: multibronnenonderzoek

Voor u ligt een rapportage die op basis van de tweemeting tot stand is gekomen. Deze rapportage bestaat uit een vergelijkende analyse van de nul-, een- en tweemeting die onder 621 omwonendenadressen in de buurt van het azc aan de Voorsterallee is verspreid. De nulmeting is de startmeting geweest en is nog voor de start van azc Zutphen, in juni 2016, uitgevoerd. De eenmeting is de eerste vervolgmeting onder dezelfde omwonenden (afgenomen in november 2016). Deze tweemeting is in november 2017 onder dezelfde omwonenden verspreid. Daarnaast is ook gebruik gemaakt van registraties van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en de politie.

1.1 Inleiding

In juli 2016 is een start gemaakt met het huisvesten van asielzoekers in het asielzoekerscentrum (azc) aan de Voorsterallee in Zutphen (wijk Noordveen). Dit is een uitvloeisel van het verzoek van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) aan de gemeente Zutphen om medewerking te verlenen aan opvang van asielzoekers in de voormalige recherche- en kaderschool aan de Voorsterallee. Om het azc goed in te bedden in de wijk Noordveen, heeft het college besloten om een aantal randvoorwaarden in te vullen. Het gaat dan onder andere om de volgende zaken:

- Het uitvoeren van een risicoanalyse ten aanzien van de leefbaarheid en veiligheid (uitgevoerd);¹
- Het uitvoeren van nul- en vervolgmetingen leefbaarheid en veiligheid, volgend op de risicoanalyse (nul- en eenmeting uitgevoerd)²;
- Het opstellen van een beheerplan met daarin beheersmaatregelen die volgen uit de risicoanalyse (uitgevoerd);
- Het opstellen van een bedrijfsnoodplan door het COA (uitgevoerd);
- Het inrichten van een omwonendenoverleg (uitgevoerd).

Aan Bureau Beke is gevraagd om de nulmeting, voorafgaand aan de start van het azc, en de jaarlijkse vervolgmetingen uit te voeren. In de risicoanalyse (Kuppens, Scholten en Ferwerda, 2016) zijn hiervoor suggesties gegeven die samen met de ingestelde Werkgroep Nulmeting (een delegatie van omwonenden, gemeente Zutphen en het COA) verder zijn uitgewerkt.

1. Kuppens, Scholten en Ferwerda (2016).

2. Kuppens en Ferwerda (2016).

Het doel van de metingen is om inzichtelijk te krijgen waar aandachtspunten rondom leefbaarheid en veiligheid liggen die eventueel door maatregelen beïnvloed kunnen worden. De metingen richten zich dan ook op bronnen die inzicht geven in beïnvloedbare aandachtspunten na de komst van het azc. Daarmee hebben de metingen het karakter van een dynamische, handelingsgerichte monitor; uitkomsten van metingen kunnen direct in dienst staan van het treffen van eventueel noodzakelijke aanvullende maatregelen.

1.2 De onderzoeksvragen voor de metingen

Op basis van overleg tussen omwonenden en gemeente Zutphen en in samenspraak met de Werkgroep Nulmeting zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Wat is de invloed van de komst van het azc op de leefbaarheid en veiligheid in de wijk Noordveen?
2. Welke concrete aanwijzingen geven de metingen om de al bestaande maatregelen ten behoeve van veiligheid en leefbaarheid rondom azc Zutphen te optimaliseren? Deze vraag kan zowel positief (er is bijvoorbeeld sprake van minder overlast/onveiligheidsgevoel) als negatief (er is bijvoorbeeld sprake van meer overlast/onveiligheidsgevoel) geïnterpreteerd worden.

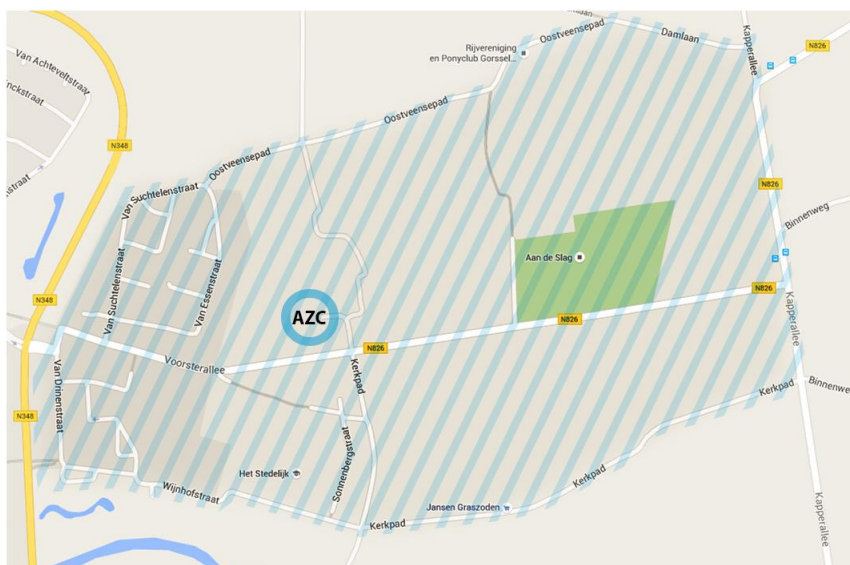
In de eenmeting (Kuppens en Ferwerda, 2017) zijn de onderzoeksvragen voor het eerst beantwoord. Deze rapportage is een weergave van de tweemeting. Op grond van deze en de twee eerdere metingen kan een vergelijking in tijd (periode van ruim anderhalf jaar) gemaakt worden. Onderhavige rapportage is hiervan het resultaat.

Bij de metingen is het belangrijk om de focus goed te leggen. Omdat we niet kunnen en willen uitsluiten dat ook niet-azc-bewoners verantwoordelijk zullen zijn voor een ontwikkeling in bepaalde overlast, vormt het duiden van de incidenten een rode draad in de metingen. Altijd moet voorop staan dat het in de metingen gaat om *de aan het azc of aan zijn bewoners te verbinden overlast*. Het is belangrijk om dit zoveel mogelijk te objectiveren. Dit hebben we zoveel mogelijk gedaan door omwonenden, maar ook professionals, steeds te vragen naar de relatie tussen de aangegeven overlast en de aanwezigheid van het azc.

1.3 Afbakening van het onderzoeksgebied

Voorafgaand aan de metingen is gekeken welk onderzoeksgebied gekozen moet worden. Dit is zowel voor het uitzetten van de vragenlijsten onder omwonenden als het analyseren van de politieregistraties van belang. In samenspraak met alle betrokken partijen is het gebied ten oosten van de N348 (de Den Elterweg) tot aan de Kapperallee geselecteerd, met het Oostveensepad en de Wijnhofstraat/Kerkpad als Noord-Zuidgrens. Zie in figuur 1.1 het gearceerde gebied:

Figuur 1.1: het geselecteerde onderzoeksgebied voor de nul- en vervolgmetingen

1.4 Inkadering van de metingen

Er wordt een onderscheid gemaakt in belevings- en feitenonderzoek. Het eerste soort onderzoek bestaat uit het raadplegen van burgers via een vragenlijst. Het tweede soort onderzoek bestaat uit het uitvoeren van metingen en analyses van incident- en klachtenregistraties.

Centraal in de metingen staan overlast, criminaliteit en veiligheidsbeleving. In de metingen wordt gefocust op azc Zutphen en zijn bewoners. Dit betekent dat in de metingen geen vergelijking met andere opvanglocaties heeft plaatsgevonden, maar alleen de ontwikkeling rondom azc Zutphen is meegenomen.

Bij de vragen aan burgers is gekeken naar vragen die in andere vragenlijsten aan burgers zijn gesteld. Zo is gekeken naar metingen in de steden Breda en Oranje. Bewust is ervoor gekozen om geen al te uitgebreide, maar juist een kernachtige vragenlijst samen te stellen, om een zo groot mogelijke respons te bewerkstelligen.

Vanaf de eenmeting levert het COA de incidentdata uit IBIS³ en de aldaar binnen gekomen klachten. De data van het COA uit IBIS zijn samen met het COA doorgenomen, om in ieder geval een schifting aan te brengen in incidenten en overtreding van huisregels. In de metingen richten we ons namelijk op de eerste soort. Daarnaast levert de politie incidenten aan.

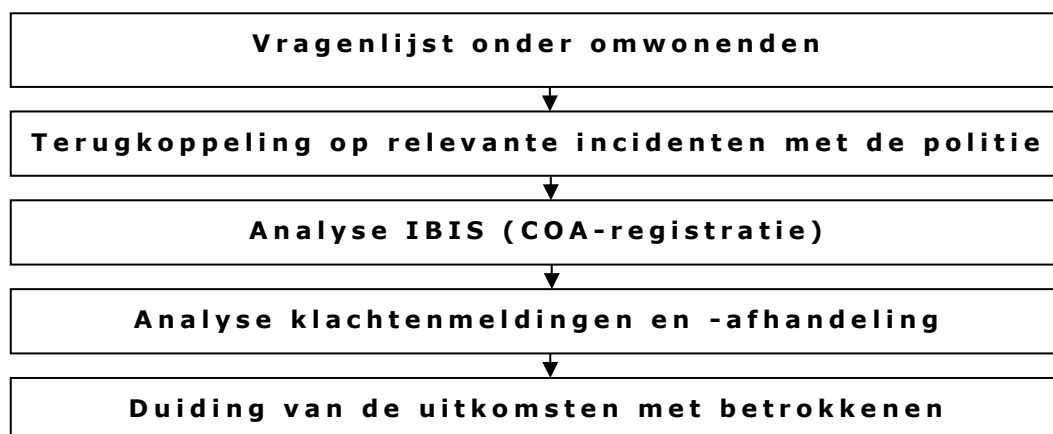
3. Sinds 2014 moet een incident in een asielcentrum door COA-medewerkers in de incidentenmodule van het Integraal Bewoners Informatie Systeem (IBIS) ingevoerd worden. Daarna moet binnen vijf dagen een feitenonderzoek plaatsvinden. Eventuele strafbare feiten moeten ook bij de politie gemeld worden, waarna die eventueel actie onderneemt (COA, 2014).

2 Onderzoeksmethoden

Vanuit een zuiver wetenschappelijk-technische benadering is het uitvoeren van nul- en vervolgmetingen goed mogelijk, maar het toewijzen van effecten aan veranderingen (in dit geval de komst van het azc) des te lastiger. Bureau Beke hecht er veel waarde aan om vanuit diverse perspectieven de ontwikkelingen van de komst van het azc en zijn bewoners te duiden. Dit betekent voor ons dat we ons niet baseren op een enkele bron, maar op meerdere. Daarbij is het de uitdaging om op onafhankelijke wijze de bronnen met elkaar te duiden, zelfs als bronnen elkaar tegenspreken.

Om invulling te geven aan de uitvraag van de gemeente Zutphen en het COA voert Bureau Beke in de metingen het volgende onderzoek uit:

Figuur 2.1: onderzoeksontwerp voor de metingen

Het zijn onderzoekshandelingen die allemaal voor de vervolgmetingen gelden. In de nulmeting is alleen een vragenlijst onder omwonenden uitgevoerd.

Raadplegen burgers (zowel in nul- als vervolgmetingen): in overleg met de Werkgroep Monitoring is besloten om een schriftelijke vragenlijst uit te voeren. In de drie metingen tot nu toe is de vragenlijst uitgezet onder ieder adres in de omgeving van het azc, 621 adressen in totaal. In de vragenlijst is gevraagd of één op het adres aanwezige persoon van boven de 18 jaar de vragenlijst wil invullen. De wijkteams hebben burgers geattendeerd op de vragenlijst. Zie bijlage 1 voor de vragenlijst.

Voor de inhoud van de nul- en vervolgmetingen is gebruik gemaakt van diverse bronnen. Zo zijn al elders, bijvoorbeeld in Oranje en Breda, soortgelijke vragenlijsten uitgezet (Intraval, 2015 en gemeente Breda, 2015). Daarnaast zijn suggesties vanuit de Werkgroep Monitoring in de vragenlijst opgenomen. Een aantal zaken is bewust niet meegenomen in de vragenlijst. Het gaat dan om het volgende:

- Er is vanwege de garantie van anonimiteit niet naar postcode en huisnummer gevraagd, maar alleen naar de straat waarin respondenten wonen;
- Er is alleen naar het geslacht als achtergrondgegeven van respondenten gevraagd, vanwege de anonimiteit niet naar bijvoorbeeld leeftijd of geboorteland. Dit is gedaan om te kijken of er eventueel verschillen in veiligheidsbeleving tussen mannen en vrouwen voorkomen.

Het moment van meten

Uit onderzoekservaring weet Bureau Beke dat het niet reëel is om burgers naar bijvoorbeeld incidenten of slachtofferschap in het afgelopen jaar te bevragen; deze periode is te lang en te diffuus. Dit pleit dan ook voor het terugkijken op bijvoorbeeld de laatste drie maanden, hetgeen ook in de monitor rondom een azc in Breda is gebeurd (gemeente Breda, 2015).

Een aandachtspunt is dat Zutphense burgers in bijvoorbeeld april van ieder jaar vooral zullen terugkijken naar wintermaanden als de driemaandenperiode wordt gekozen. Uit ervaring weten we dat overlast rondom opvangvoorzieningen in de wintermaanden beduidend lager ligt dan in de zomermaanden. In samenspraak met de Werkgroep Monitoring is daarom besloten om de nulmeting net voor de opening van het azc uit te voeren en vervolgens de vervolgmetingen in november van ieder jaar af te nemen. Met de rapportages wordt gewacht tot in het begin van het daaropvolgende jaar, zodat de incidentregistratie van de politie en het COA een volledig jaar (tot en met 31 december) beslaat.

Analyse van IBIS (alleen in vervolgmetingen): door het COA is toegezegd dat Bureau Beke incidentregistraties in IBIS kan inzien en kan analyseren. Bureau Beke heeft deze registratie eerst samen met COA-medewerkers geduid, om zo in ieder geval een verschil te maken tussen het overtreden van huisregels en andere incidenten. Bij de onderverdeling van de andere incidenten valt te denken aan incidenten tegen medebewoners, incidenten tegen personeel en incidenten tegen beveiliging.

Terugkoppeling op relevante incidenten met de politie: op basis van de belangrijkste bevindingen in de tweemeting is de politie gevraagd naar commentaar. De bedoeling hiervan is om gemeld slachtofferschap door omwonenden te relateren aan de kennis die de politie hierover heeft. Dit om te bepalen in hoeverre het beeld van het slachtofferschap van omwonenden overeenkomt met het beeld bij de politie.

Analyse klachtenmeldingen en –afhandeling (alleen in vervolgmetingen): het COA maakt gebruik van een klachtenregeling voor bewoners en derden. Klachten worden op een zogenaamd Extern Klachtenformulier vastgelegd. Daarop staan de datum, het tijdstip en de beschrijving van de klacht. Verder staat vermeld wat er met de klacht is gebeurd en of de klacht naar tevredenheid is opgelost. Deze klachtenformulieren zijn van het COA ontvangen en geanalyseerd. Daarbij is naar de volgende aspecten gekeken:

- Hoeveel klachten komen jaarlijks voor?
- Van welke aard zijn de klachten?
- Wat is er met de klachten gebeurd?
- Wat is het oplossingspercentage van de klacht?

Duiding van de uitkomsten met betrokkenen (alleen in de vervolgmetingen): met een aantal betrokken personen binnen de gemeente en de politie zijn de onderzoeksresultaten die uit de bronnen naar voren komen teruggekoppeld. Dit om de resultaten uit de verschillende bronnen naast elkaar te leggen en te duiden (matchen de beelden bij de betrokkenen met de uitkomsten?).

3 De resultaten van de omwonendenvragenlijst

In dit hoofdstuk worden de vragenlijstresultaten beschreven. Daarbij wordt paragraafsgewijs de volgende indeling gehanteerd:

-1- Achtergrondgegevens

- Aantal ingevulde vragenlijsten;
- Achtergronden van invullende omwonenden;
- Respons van straten direct in de buurt (eerste schil) en verderop gelegen (tweede schil).

-2- Vormen van overlast en criminaliteit

- Momenteel ervaren overlast voor de komst van het azc;
- Momenteel ervaren criminaliteit;
- Ervaren overlast/criminaliteit gerelateerd aan geslacht, invulrespons en eerste versus tweede schil.

-3- Huidig veiligheidsgevoel

- Momenteel veiligheidsgevoel;
- Cijfer veiligheidsgevoel;
- Het veiligheidsgevoel gerelateerd aan geslacht, invulrespons en eerste versus tweede schil.

-4- Verwachte invloed van verblijf van vluchtelingen in het AZC op het veiligheidsgevoel en de leefbaarheid in de omgeving

- Verwachting over het veiligheidsgevoel over drie maanden;
- Invloed verblijf van vluchtelingen op de leefbaarheid in de omgeving;
- Voorgaande twee items gerelateerd aan geslacht, invulrespons en eerste versus tweede schil.

In de resultaatbeschrijving wordt de nadruk gelegd op significante verschillen tussen de nul-, een- en tweemeting. Dit houdt in dat de gevonden verschillen niet op basis van toeval zijn gevonden, maar dat er sprake is van substantiële verschillen. In bijlage 1 staan alle tabellen met de betreffende percentages in de nul-, een- en tweemeting. Daarin is te zien dat er op iedere vraag verschillen voorkomen. Omdat een deel daarvan niet significant is, worden deze niet in dit hoofdstuk beschreven.

3.1 Achtergrondgegevens

Van de 621 uitgezette vragenlijsten zijn er in de nulmeting 228 (36,7 procent), in de eenmeting 249 (40,1 procent) en in de tweemeting 194 (31,2 procent) retour ontvangen. De respons in de eenmeting was dus het hoogst.

De verdeling tussen mannen en vrouwen is nagenoeg gelijk tussen de drie metingen, maar kent in de tweemeting een lichte daling in percentage vrouwen: in de nulmeting gaat het om 52,8 procent vrouwen, in de eenmeting om 52,3 procent en in de tweemeting om 49,7 procent.⁴

Voor verderop in dit hoofdstuk uitgevoerde verdiepende analyses zijn de straten ingedeeld in laagresponderende straten (0,0-33,3 procent), middenresponderende straten 33,4-66,6 procent) en hoogresponderende straten.

Daarnaast is in overleg met de Werkgroep Monitoring een indeling gemaakt in naburige straten rond het azc en de looproutes ('eerste schil') en de verder gelegen straten ('tweede schil'). In de eerste schil zitten Damlaan, Kerkpad, Sonnenbergstraat, Van Essenstraat en Voorsterallee, in de tweede schil de resterende straten. Het blijkt dat de respons in de eerste schil in de drie metingen significant hoger ligt; 64,5 procent om 39,9 procent in de nulmeting, 51,8 om 48,2 in de eenmeting en 58,1 om 41,4 in de tweemeting.⁵

3.2 Ervaren vormen van overlast en criminaliteit

Ervaren overlast

In bijlage 1, tabel 1, staat de volledige tabel met daarin de percentages al dan niet door omwonenden ervaren overlast, zowel ten tijde van de nulmeting als de een- en de tweemeting. Toen het azc nog niet operationeel was (nulmeting), werden door de omwonenden vooral verkeersgerelateerde overlast ervaren. Met name de overlastgevende rol van auto's versus voetgangers en (brom)fietsers bleek daarin groot. In de eenmeting bleek de overlast op meerdere terreinen toe te nemen. Het ging dan om de volgende overlastvormen: onveilige verkeerssituaties tussen auto's/(brom)fietsers en tussen (brom)fietsers/voetgangers, rommel op straat, hard praten/schreeuwen, rondhangende personen, samenscholing/groepsvorming door personen, dronken mensen op straat, mensen die anderen lastigvallen en inbreuk op privacy. Overlast door te hard rijden door auto's (dat veel ervaren wordt), door harde muziek en parkeerproblemen zijn volgens de omwonenden na de eenmeting niet substantieel veranderd.

4. In de nulmeting hebben 218 omwonenden, tegenover 239 omwonenden in de eenmeting en 187 in de tweemeting, hun geslacht vermeld.

5. Verschil is voor de drie metingen metingen significant op niveau $p < .01$.

De tweemeting laat een milder beeld zien. Er blijft overlast aanwezig, ook als gekeken wordt naar de voorgaande metingen, maar er is duidelijk sprake van een verbetering op verschillende terreinen. Tabel 3.1 toont de verschillen:

Tabel 3.1: ontwikkeling in overlast tussen de metingen

	Ontwikkeling van nul-, via een- naar tweemeting ⁶		
	Slechter	Gelijk	Beter
Te hard rijden door auto's		X	
Onveilige verkeerssituatie tussen auto's/(brom)fietsers		X	
Onveilige verkeerssituatie tussen (brom)fietsers/voetgangers		X	
Rommel op straat		X	
Hard praten/schreeuwen			X
Harde muziek		X	
Rondhangende personen			X
Samenscholing/groepsvorming door personen			X
Dronken mensen op straat		X	
Mensen die anderen lastigvallen		X	
Parkeerproblemen	X		
Inbreuk op privacy			X

Een aandachtspunt die omwonenden aandragen is de parkeeroverlast. Deze is in de tweemeting aanmerkelijk toegenomen in vergelijking met de nul- en de eenmeting, met name als het gaat om 'matige overlast' (van 12 procent van de omwonenden in nul- en eenmeting naar 22 procent in de tweemeting). Overigens geeft maar 8,5 procent van de omwonenden die parkeeroverlast ervaren aan dat dit door het azc veroorzaakt wordt; kennelijk ligt er een andere oorzaak ten grondslag aan de parkeerproblemen.

Aanvullende significantieanalyses wijzen het volgende nog uit als het gaat om ervaren parkeeroverlast:

- Net zoals in de nul- en eenmeting vertoont overlastervaring in de tweemeting geen verschillen naar geslacht;
- In de nulmeting ervaart juist de tweede schil vaker matige of veel overlast vanwege rommel op straat;⁷ in de een- en de tweemeting is dit significante verschil tussen de schillen afwezig. Daarentegen ontstaan in de eenmeting verschillen op het gebied van hard praten/schreeuwen en de inbreuk op de privacy; beide overlastvormen komen meer in de binnenste schil voor.⁸ Deze verschillen zijn in de tweemeting weer afwezig.

6. Zie voor een uitleg over de kwalificaties 'slechter', 'gelijk' en 'beter' bijlage 2.

7. Het percentage van de eerste schil bedraagt 0,9 procent, van de tweede schil 8,7 procent. Het verschil is significant op niveau $p < .05$.

8. Het percentage 'veel overlast vanwege hard praten/schreeuwen' bedraagt in de eenmeting 25,2 en 11,9 voor respectievelijk de binnenste en de buitenste schil. Het verschil is significant op

- Juist de hoogresponderende straten ervaren in de nulmeting vaker veel overlast vanwege te hard rijdende auto's en onveilige verkeerssituaties tussen auto's en (brom)fietsers, maar deze verschillen tussen de laag-, midden- en hoogresponderende straten vallen in de een- en tweemeting weg.⁹ Daarentegen ontstaan andere verschillen in de eenmeting: juist hoogresponderende straten ervaren veel overlast vanwege hard praten/schreeuwen.¹⁰ Dit significante verschil is in de tweemeting weer verdwenen. En ook het in de tweemeting opgemerkte verschil dat laagresponderende straten juist veel overlast vanwege parkeerproblemen ervaren komt niet in de tweemeting terug.¹¹

Ervaren slachtofferschap vanwege criminaliteit

In bijlage 1, tabel 2, staat de volledige tabel met daarin de percentages slachtofferschap vanwege bepaalde vormen van criminaliteit ten tijde van de drie metingen. Uit de tabel blijkt dat nagenoeg alle slachtoffervormen niet aanzienlijk van elkaar afwijken als vergeleken wordt tussen de drie metingen. Een uitzondering vormt slachtofferschap van inbraken. Deze vorm vertoont tussen de metingen een stijgende lijn, met een significant verschil tussen de nul- en de tweemeting.¹²

Wat inbraken betreft is aan de politie gevraagd in hoeverre er sprake is van 'unieke' gevallen of sprake is van omwonenden die aangeven slachtoffer van inbraak te zijn, terwijl het bijvoorbeeld bij de burens gebeurde. De politie geeft aan dat in het onderzoeksgebied (zie figuur 1.1) elf aangiftes woninginbraak zijn opgenomen tussen 1 januari 2017 en 31 december 2017. Vijf aangiftes zijn opgenomen in augustus (vakantietijd). In de tweemeting geven veertien omwonenden aan in de periode van drie maanden voorafgaand aan de meting slachtoffer van een inbraak te zijn geworden. Naar verhouding is dit dus een hoger aantal. Enerzijds is niet uit te sluiten dat sommigen geen aangifte van inbraak hebben gedaan. Anderzijds is niet uit te sluiten dat sommige omwonenden hebben aangegeven zelf inbraakslachtoffer te zijn, terwijl het in de buurt gebeurde. In ieder geval blijken inbraken in de buurt wel een aandachtspunt, zonder dat dit direct toe te wijzen is aan het azc of aan asielzoekers.

niveau $p < .01$. Het percentage 'veel overlast vanwege inbreuk op de privacy' bedraagt in de eenmeting 8,8 en 1,7 voor respectievelijk de binnenste en de buitenste schil. Het verschil is significant op niveau $p < .05$.

9. De percentages in de nulmeting voor laag-, midden- en hoogresponderende straten zijn respectievelijk 7,9, 13,3 en 31,7 procent. De verschillen zijn beiden significant op niveau $p < .01$.

10. In de eenmeting ervaart 26,2 procent van de omwonenden in de hoogresponderende straten veel overlast, versus 7,3 en 14,7 procent in respectievelijk de laag- en middenresponderende straten. Het verschil is significant op niveau $p < .01$.

11. In de eenmeting ervaart 36,4 procent van de omwonenden in de laagresponderende straten matige of veel overlast, versus 10,3 en 14,0 procent in respectievelijk de midden- en hoogresponderende straten. Het verschil is significant op niveau $p < .01$.

12. Het gaat in de tweemeting om veertien inbraken waarbij één omwonende aangeeft dat dit door een asielzoeker is gepleegd.

In de eenmeting werd nog geconstateerd dat winkeldiefstal significant was toegenomen (n=10), terwijl dit in de nulmeting niet werd gerapporteerd.¹³ In de tweemeting blijkt het aantal winkeldiefstallen juist weer gedaald naar vier stuks.¹⁴

Daarnaast hebben achttien bewoners in de eenmeting aangegeven overige criminaliteit te hebben ervaren. Dit had veelal te maken met ongewenst contact zoeken door asielzoekers, belaging door groepen asielzoekers, verdachte situaties, een inbraak in auto's, gevaarlijk fietsgedrag en bedelen. De laatste twee zijn overlastfeiten. In de tweemeting is dit nagenoeg afwezig en wordt in één geval een gestolen autoruitspiegel genoemd.

Uit de nulmeting kwam naar voren dat aanvullende significantieanalyses niet wijzen op verschillen in slachtofferschap vanwege criminaliteit voor wat betreft geslacht, respons en eerste/tweede schil. In de een- en de tweemeting blijken mannen meer diefstal te signaleren dan vrouwen.¹⁵ Zowel in de nul- als de eenmeting komen geen verschillen in responderende straten voor, maar in de tweemeting blijken laagresponderende straten relatief vaker vernieling in de omgeving te melden.¹⁶ Het in de eenmeting gevonden verschil tussen de eerste en tweede schil voor wat betreft slachtofferschap van graffiti in de omgeving (hoger in de buitenste schil) komt in de tweemeting niet voor.¹⁷

3.3 Huidig veiligheidsgevoel

Aan burgers is in de metingen gevraagd of ze zich de afgelopen drie maanden in de eigen buurt wel eens onveilig hebben gevoeld. In de nulmeting hebben 24 burgers (10,6 procent) aangegeven wel eens een onveilig gevoel te hebben, terwijl dit in de eenmeting 82 burgers (33,6 procent) zijn. In de tweemeting geven 40 burgers (20,6 procent) aan zich onveilig te hebben gevoeld.¹⁸

In de nulmeting werden de volgende redenen voor het onveiligheidsgevoel aangehaald: hangjongeren/scholieren, intimidatie/bedreiging, onbekenden die vaag rondhangen, de onveiligheid rond de tunnel, slechte verlichting, overlast vanwege geluid/muziek, het te harde rijden door auto's en het gebrekkige sluitwerk in de flats. In de eenmeting zijn de redenen uit de nulmeting ook genoemd. Daarnaast worden nog de angst om 's avonds

13. De omwonenden geven in de eenmeting aan dat negen van de tien winkeldiefstallen zijn terug te voeren op asielzoekers.

14. De omwonenden geven in de tweemeting aan dat een van de vier winkeldiefstallen is terug te voeren op asielzoekers.

15. Van de mannen geeft 7,9 procent dit in de eenmeting aan, versus 0,8 procent van de vrouwen. Het verschil is significant op niveau $p < .01$. In de tweemeting bedragen de percentages respectievelijk 10,6 om 3,2 procent. Dit verschil is significant op niveau $p < .01$.

16. Het gaat om 13,5 procent van de laagresponderende straten, versus 3,6 en 4,2 procent in de midden- en hoogresponderende straten. Het verschil is significant op niveau $p < .05$.

17. Het verschil bedraagt 7,8 procent slachtoffers van graffiti in de omgeving in de buitenste schil versus 1,6 procent in de binnenste schil. Het verschil is significant op niveau $p < .05$.

18. Het verschil is significant op niveau $p < .01$.

langs het azc te lopen, groepen vreemden/asielzoekers op straat of rond de woningen. Meerdere mensen geven specifiek aan zich niet meer veilig te voelen in het hondenlooppgebied, bij de fietstunnel en in de Wijnhofstraat, het Kerkpad en de Voorsterallee. In de tweemeting wordt 41 keer een reden genoemd. Maar liefst veertien keer wordt (de angst voor) een inbraak, al dan niet bij mensen zelf of burens genoemd. Specifiek noemt een omwonende een inbraak in juli 2017. Ook worden wederom de angst om 's avonds langs het azc te lopen, groepen vreemden/asielzoekers op straat of rond de woningen en de onveilige verkeerssituatie op de Voorsterallee genoemd.

Gemiddeld zijn omwonenden in de nulmeting zeer positief over hun veiligheidsgevoel in hun eigen buurt op dit moment: er wordt een 8,5 gegeven. In de eenmeting is dit cijfer gedaald en geven de omwonenden een 7,1 als gemiddeld cijfer.¹⁹ In de tweemeting neemt dit cijfer weer toe tot een 7,5.²⁰ Aanvullende significantieanalyses wijzen het volgende uit rondom het veiligheidsgevoel:

- Het veiligheidsgevoel vertoont in de drie metingen geen verschillen naar geslacht;
- Er treedt voor de drie metingen tussen de twee schillen geen significant verschil in veiligheidsgevoel op;
- Juist in laagresponderende straten ligt het veiligheidsgevoel in de nulmeting significant lager: 7,7 om 8,7 (middenresponderende straten) en 8,6 (hoogresponderende straten).²¹ In de een- en de tweemeting komt geen significant verschil tussen de responderende straten voor.

3.4 De invloed van het verblijf van vluchtelingen in het azc

Aan omwonenden is in de drie metingen gevraagd wat de verwachting van de veiligheidsbeleving in de eigen buurt over ongeveer drie maanden is. In de nulmeting heeft geen van de omwonenden aangegeven zich veiliger te gaan voelen, 51,1 procent zal zich naar verwachting hetzelfde voelen en 48,9 procent onveiliger. In de eenmeting wordt door burgers aangegeven dat men zich veiliger zal voelen (1,3 procent), hetzelfde zal voelen (77,3 procent) of onveiliger zal voelen (21,5 procent). Het al eerder aangehaalde gemiddelde veiligheidsgevoel in de tweemeting, de 7,5, wijst inderdaad uit dat omwonenden zich wat veiliger voelen. De tweemeting wijst uit dat een meerderheid (92,8 procent) zich over een jaar hetzelfde zal voelen, 1,0 procent veiliger en 5,7 procent onveiliger.

Een nadere analyse wijst uit dat er significante verschillen tussen de metingen ontstaan als gekeken wordt naar mensen die zich over drie maanden enerzijds even veilig/veiliger of onveiliger voelen. In de twee- en eenmeting ligt het percentage mensen dat zich over

19. Het verschil is significant op niveau $p < .01$.

20. Het verschil tussen nul- en tweemeting is significant op niveau $p < .01$ en tussen een- en tweemeting significant op niveau $p < .05$.

21. Verschillen zijn significant op niveau $p < .01$.

drie maanden even veilig/veiliger voelt significant hoger dan in de nulmeting: 94,3 respectievelijk 78,5 om 51,1 procent.²² Kennelijk hadden burgers in de nulmeting de verwachting dat er meer onveiligheid op ze af zou komen en lijkt dat steeds minder het geval.

Aanvullende significantieanalyses wijzen in de drie metingen het volgende uit rondom het toekomstige veiligheidsgevoel:

- Het toekomstige veiligheidsgevoel vertoont geen verschillen naar geslacht;
- Ook treden geen verschillen op naar responderende straten en eerste en tweede schil.

Ten slotte is aan omwonenden gevraagd welke invloed het verblijf van vluchtelingen in het azc op de leefbaarheid van de omgeving zal hebben. In de nulmeting geeft het grootste deel (43,2 procent) van de omwonenden aan dit niet te weten, 41,0 procent verwacht een negatieve invloed, 13,7 procent geen invloed en 2,2 procent een positieve invloed.²³ In de eenmeting zijn omwonenden meer zeker over hun verwachting: nog maar 16,4 procent geeft aan dit niet te weten. De rest verwacht een negatieve invloed (39,5 procent), geen invloed (39,9 procent) of een positieve invloed (4,2 procent).²⁴ In de tweemeting is de zekerheid weer toegenomen, want 13,9 procent zegt dit niet te weten. Bovendien verwachten minder omwonenden (26,3 procent) een negatieve invloed, 53,1 geen invloed en 6,7 procent een positieve invloed.²⁵

Aanvullende significantieanalyses wijzen het volgende uit rondom de te verwachten toekomstige invloed:

- Beduidend meer vrouwen geven in de nulmeting aan niet te weten welke invloed het verblijf van vluchtelingen zal hebben, terwijl meer mannen een negatieve invloed verwachten;²⁶ Dit significante verschil in onwetendheid tussen vrouwen en mannen is in de een- en de tweemeting verdwenen, alsmede de gedachte over de negatieve invloed.
- Er treden voor de drie metingen geen verschillen op naar responderende straten en eerste en tweede schil.

22. Het verschil is significant op niveau $p < .01$.

23. Vanwege afrondingsverschillen tellen deze percentages niet op tot 100,0 procent.

24. Verschillen zijn significant op niveau $p < .01$

25. De verschillen tussen de drie metingen zijn significant op niveau $p < .01$.

26. 52,4 procent mannen versus 28,9 procent vrouwen verwachtte een negatieve invloed. 31,1 procent mannen versus 56,1 procent vrouwen geeft aan het niet te weten. Het verschil is significant op niveau $p < .01$.

In de eenmeting gaf dus 39,5 procent van de omwonenden en in de tweemeting nog maar 26,3 procent aan een negatieve invloed van de vluchtelingen te verwachten. Aan deze burgers is nog gevraagd hoe zich dat uit. In volgorde van meest keren aangegeven werd genoemd:

- het is drukker in de omgeving (40,2 procent in de eenmeting om 18,6 procent in de tweemeting);
- onveilige verkeerssituaties (36,9 om 18,0 procent);
- meer geluidsoverlast (28,5 om 13,4 procent);
- sociale impact op de omgeving (23,7 om 11,9 procent);
- meer rommel (22,1 om 10,3 procent)
- rondhangende vluchtelingen, (22,1 om 10,3 procent);
- minder privacy (14,1 om 4,6 procent);
- meer criminaliteit (8,4 om 5,7 procent);
- trager internet (8,0 om 4,6 procent).

Daarnaast wordt door omwonenden in de eenmeting (seksuele) intimidatie, alcohol- en drugsgebruik en de onveilige situatie in de supermarkt genoemd. In de tweemeting zijn het vooral asielzoekers in het straatbeeld, wederom de inbraken en de kennelijk noodzakelijke beveiliging bij de COOP die de omwonenden noemen.

4 Incidenten en klachten opgetekend

In dit hoofdstuk worden de geregistreerde incidenten in IBIS van het COA beschreven. Na de beschrijving van deze incidenten volgt een paragraaf over de door omwonenden ingediende klachten.

4.1 De incidenten in IBIS (COA)

In 2016 werden door het COA in totaal 49 incidenten geregistreerd vanaf de start van het azc (week 33) tot en met eind december 2016 (week 52), gemiddeld 2,5 per week. In het gehele jaar 2017 zijn 30 incidenten opgetekend, gemiddeld 0,6 incident per week. In 2016 was het voornamelijk agressie tegen personeel en ruzie tussen asielzoekers onderling (29 van de 49 incidenten). In 2017 vormen medische problemen (bijvoorbeeld het verkeerd gebruik van medicijnen of onwelwording) de hoofdmoot (14 van de 30 incidenten). Agressie komt ook nog voor, maar bestaat vooral uit onderlinge ruzies tussen asielzoekers (8 incidenten), terwijl agressie tegen medewerkers afnam (van 10 incidenten in de tweede helft van 2016 naar 4 in geheel 2017).

4.2 De door omwonenden bij het COA ingediende klachten

In geheel 2017 zijn in totaal 23 klachten door omwonenden bij het COA ingediend. Dit betekent in vergelijking met 2016, toen juli en december 2016 47 klachten binnen kwamen, een sterke afname. In 2017 hebben de klachten betrekking op het volgende:

- geluidsoverlast (n=12); in hoofdzaak worden deze klachten veroorzaakt door voetballende asielzoekers op het naast het azc gelegen voetbalterrein. Medewerkers van het COA en de bewakers van Trigion geven vervolgens bij de asielzoekers aan om te voetballen op het COA-terrein en rekening te houden met geluidsoverlast, maar deze overlastmeldingen blijven door het jaar heen terugkomen.
- gevaarlijk gedrag in het verkeer (n=7); veelal gaat het om klachten over rijden zonder verlichting (in de donkere maanden) of tegen de verkeersrichting in rijden.
- urineren in tuinen (n=2); deze klachten kwamen in de eenmeting niet voor.
- rommel maken in de buurt (n=1); op het naastgelegen voetbalveld.
- burger die zich geïntimideerd voelt (n=1); na een verkeersconflict.

De klachten in 2017 zijn vergelijkbaar met de klachten in de tweede helft van 2016, toen het azc net gestart was. Ook bestond de hoofdmoot van de klachten uit geluidsoverlast en gevaarlijk verkeersgedrag. Een aandachtspunt hierbij is dat in de eenmeting de verwachting is uitgesproken dat geluidsoverlast door de aanleg van het voetbalveld op het terrein zou afnemen, maar de klachten op dit gebied blijven bij het COA binnen komen.

Afhandeling van de klachten:

De klachtafhandeling bij het COA verloopt via zes stappen en wordt verwerkt in het COA-systeem MyBis. In de eerste stap komt de klacht/opmerking binnen bij het COA (telefonisch of via email). Vervolgens (stap 2) maakt een COA-medewerker een klacht aan in het systeem. Nadat een scherm is verschenen (stap 3) wordt de klacht/opmerking daarop ingevuld en opgeslagen (stap 4). Er wordt door de COA-medewerker expliciet gevraagd of de melder een terugkoppeling wenst. Het kan dan voorkomen dat een melder aangeeft een terugkoppeling niet noodzakelijk te vinden. Vervolgens staat de klacht/opmerking ingevoerd als 'openstaand' (stap 5). Wanneer de klacht/opmerking afgerond is, wordt deze als zodanig ingevoerd. Daarmee komt de klacht/opmerking onder 'afgehandeld' te staan (stap 6) zodat deze in de toekomst terug gekeken kan worden.

De klachten in 2017 lopen tussen 3 maart 2017 en 23 augustus 2017. Daarvoor en daarna komen kennelijk geen klachten voor. Klachten over geluidsoverlast spelen zich vooral tussen april en augustus af.

Na alle klachten is door het COA een vorm van actie genomen. Dit heeft bestaan uit het voorlichting geven aan asielzoekers (vooral bij geluidsoverlast, verkeersoverlast en rommel). Ook wordt sinds juli 2017 door de bewaking van Trigion extra ingezet om de overlast op het naastgelegen voetbalterrein tegen te gaan. Dit bestaat uit het aldaar wegsturen van asielzoekers in de avond en het lopen van preventieve rondes bij het voetbalveld. De overlast rondom het voetbalveld is ook doorgemeld richting de wijkregisseur en de wijkagent.

Kennelijk is het tijdens de eenmeting gesignaleerde gat in het hek succesvol verholpen, want deze klachtmelding is niet meer teruggekomen. Ook de acties die rond de Coöp zijn ingezet zijn schijnbaar succesvol geweest, omdat er geen klacht over overlast rondom die winkel is binnen gekomen.

Een aandachtspunt blijft dat bepaalde overlast een terugkerend fenomeen lijkt te zijn en zich in bepaalde jaargetijden voordoet en mogelijk zal voordoen. Geluidsoverlast en rondhangen op het naastgelegen voetbalveld blijft de sterke 'mooiweerc component' met zich meedragen.

In zeven van de 23 klachten hebben bewoners aangegeven geen terugkoppeling te wensen. De overige vijftien klachten zijn teruggekoppeld met de melders.

5 Duiding van alle bronnen

In dit hoofdstuk gaan we in op de bevindingen van de tweemeting op basis van alle bronnen. Aan het eind van dit hoofdstuk geven we een vooruitblik op de komende meetperiode (richting de driemeting) voor wat betreft de veiligheid en leefbaarheid rondom azc Zutphen.

5.1 De bevindingen uit de tweemeting (in vergelijking met de nul- en eenmeting)

Het beeld dat uit de tweemeting naar voren komt rondom overlast is gunstig te noemen en is samen te vatten in de volgende, al in hoofdstuk 3 gepresenteerde tabel:

Tabel 5.1: ontwikkeling in overlast tussen de metingen

	<i>Ontwikkeling van nul-, via een- naar tweemeting²⁷</i>		
	<i>Slechter</i>	<i>Gelijk</i>	<i>Beter</i>
Te hard rijden door auto's		X	
Onveilige verkeerssituatie tussen auto's/(brom)fietsers		X	
Onveilige verkeerssituatie tussen (brom)fietsers/voetgangers		X	
Rommel op straat		X	
Hard praten/schreeuwen			X
Harde muziek		X	
Rondhangende personen			X
Samenscholing/groepsvorming door personen			X
Dronken mensen op straat		X	
Mensen die anderen lastigvallen		X	
Parkeerproblemen	X		
Inbreuk op privacy			X

In essentie vertoont alleen de overlast vanwege parkeerproblemen een verslechterend beeld; de resterende overlastvormen blijven gelijk of verbetereren. Overigens zijn de parkeerproblemen niet toe te spitsen tot de eerste of tweede schil; kennelijk komt de parkeeroverlast overal voor. Het merendeel van de omwonenden geeft ook aan dat de parkeeroverlast geen verband houdt met het azc.

27. Zie voor een uitleg over de kwalificaties 'slechter', 'gelijk' en 'beter' bijlage 2.

Slachtofferschap van criminaliteit onder omwonenden

Wanneer in de vragenlijsten gekeken wordt naar slachtofferschap van criminaliteit, dan blijkt de in de eenmeting geconstateerde (winkel)diefstal geen punt van aandacht meer te zijn in de tweemeting. In de tweemeting blijken juist meer slachtoffers van inbraken onder omwonenden voor te komen. In de politieregistratie is het betrekkelijk grote aantal slachtoffers onder omwonenden niet zozeer terug te vinden. Overigens wordt door omwonenden aangegeven dat de inbraken waarschijnlijk geen relatie met het azc of zijn bewoners heeft.

Door het COA geregistreerde incidenten

Het aantal door het COA geregistreerde incidenten is op weekbasis sterk gedaald. Ook het karakter van de incidenten wijzigt: in 2016 was het in hoofdzaak agressie tegen personeel en ruzie tussen asielzoekers onderling, terwijl medische problemen in 2017 de hoofdmoot vormen. Agressie komt in 2017 ook nog voor, maar neemt af.

Het veiligheidsgevoel en de veiligheidsverwachting

Het veiligheidsgevoel van omwonenden bedroeg voor de komst van het azc een 8,5 op een schaal van 1 tot en met 10 en is na de komst van het azc gedaald naar een 7.1. Een jaar na de eenmeting blijkt het cijfer toe te nemen naar een 7.5. Ook geven steeds minder burgers aan zich wel eens onveilig te voelen. Uit de tweemeting komt naar voren dat bijvoorbeeld omwonenden die slachtoffer zijn geworden van een inbraak een beduidend lager cijfer voor hun veiligheidsgevoel geven, terwijl dit geen relatie lijkt te hebben met het azc of zijn bewoners.

In de eenmeting is door omwonenden aangegeven dat ze verwachten dat hun veiligheidsgevoel stabiel zal blijven of beter zal worden. Dit is in de tweemeting uitgekomen. Ook weten steeds meer mensen welke invloed het azc op de leefbaarheid heeft. Het aandeel omwonenden dat geen of een positieve invloed verwacht, is in de tweemeting toegenomen, net zoals in de eenmeting gebeurde.

De klachtenafhandeling

De meeste klachten, over geluidsoverlast, komen in de zomermaanden voor, daarna vallen de klachten terug. Het COA heeft op iedere klacht actie ondernomen. Dit is naar onze mening essentieel voor goed beheer, zowel om de klacht zo snel mogelijk te verhelpen als om te leren hoe toekomstige klachten tegen te gaan. Wel blijken de klachten rondom geluidsoverlast en rondhangen vooral te relateren aan het sportveld naast het azc.

5.2 Vooruitblik op het komende jaar rondom azc Zutphen

In de eenmeting is al een vooruitblik gegeven voor 2017. Daarin is gesteld dat de overlast mogelijk zal dalen omdat er in plaats van 700 ongeveer 400 asielzoekers gehuisvest worden in het azc. In de eenmeting maakte het COA de opmerking dat daarbij rekening gehouden moet worden met de samenstelling van de groep asielzoekers; het is volgens het COA meer de vraag welk type asielzoekers wordt gehuisvest in het azc. Toch blijkt de overlast op veel terreinen af te nemen dan wel gelijk te blijven, alleen de parkeeroverlast vormt hierop een uitzondering. Als de asielzoekersaantallen in 2018 gelijk blijven, verwachten we daarom een gelijkblijvend overlastbeeld. Dit heeft ook te maken met de extra maatregelen die door de beheerpartners getroffen zijn. Zo is de wijkagent voltijds beschikbaar voor het azc en de daarin wonende doelgroepen, wordt gecontroleerd op (ontoelaatbaar) gedrag van asielzoekers en wordt kennis tussen beheerpartners nog intensiever gedeeld.

Ook heeft de ervaren overlast te maken met de perceptie van de omwonenden. Er lijkt sprake van steeds meer gewenning aan de extra levendigheid rondom het azc ingetreden te zijn, mede getuige het stijgende cijfer voor het veiligheidsgevoel. Dit neemt niet weg dat (geluids)overlast rondom het naastgelegen voetbalveld een punt van aandacht blijft, zeker als de zomermaanden weer mooi weer brengen.

Wat betreft het veiligheidsgevoel van omwonenden verwachten we voor de toekomst enige stabilisatie rondom het cijfer 7,5. Het cijfer voor het veiligheidsgevoel blijft wel afhankelijk van de aan- of afwezigheid van incidenten. In de tweemeting blijken bijvoorbeeld de inbraken bij omwonenden die slachtoffer waren toch regelmatig voor een laag veiligheidsgevoelcijfer te hebben gezorgd. Als dergelijke incidenten in 2018 afwezig blijven, kan het veiligheidsgevoelcijfer naar onze mening nog iets toenemen.

Geraadpleegde literatuur

Gemeente Breda (2015). *Omgevingsmeting asielzoekerscentrum: situatieschets na zeven maanden*. Breda: gemeente Breda, afdeling Bedrijfsbureau Ontwikkeling.

Intraval (2015). *Eerste meting Monitor Leefbaarheid Oranje*. Groningen-Rotterdam: Intraval.

Kuppens, J. en Ferwerda, H. (2016). Kuppens, J. en Ferwerda, H. *Metingen veiligheid en leefbaarheid rondom azc Zutphen. Naar een dynamische, handelingsgerichte monitor*. Arnhem: Bureau Beke.

Kuppens, J. en Ferwerda, H. (2017). *Eenmeting veiligheid en leefbaarheid rondom azc Zutphen*. Arnhem: Bureau Beke.

Kuppens, J., Scholten, L. en Ferwerda, H. (2016). *Van inschatting naar beheer. Een risicoanalyse rondom het toekomstige azc Voorsterallee Zutphen*. Arnhem: Bureau Beke.

Bijlage 1: vragenlijst (tweemeting)

Vragenlijst tweemeting AZC Voorsterallee

Arnhem, november 2017

Geachte mevrouw/mijnheer,

In opdracht van de gemeente Zutphen en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) voert Bureau Beke uit Arnhem meerdere keren metingen uit om de veiligheid en leefbaarheid rondom het AZC aan de Voorsterallee te volgen. In het voor- en najaar van 2016 zijn de nul- en eenmeting al aan u of een gezinslid voorgelegd.

Wederom vragen wij uw medewerking door de bijgevoegde vragenlijst in te vullen. Dit levert namelijk belangrijke informatie voor een veilige en leefbare omgeving bij u in de buurt. De vragenlijst zal gebruikt worden om te kijken hoe de veiligheid en leefbaarheid zich ontwikkelen en of er eventueel aanvullende beheersmaatregelen nodig zijn.

Het is belangrijk dat een gezinslid van **18 jaar of ouder** op uw adres deze vragenlijst invult. Wij hopen dat u bereid bent de vragenlijst in te vullen. U kunt de vragenlijst kosteloos retour zenden via de bijgesloten antwoordvelop. We willen erop wijzen dat de vragenlijst volledig anoniem is, maar om de veiligheid en leefbaarheid goed in beeld te kunnen krijgen, zal wel gevraagd worden naar de straat waarin u woont. Zodra de uitkomsten van de meting bekend zijn, zult u op de hoogte worden gebracht van de resultaten.

Vriendelijke groeten,
Jos Kuppens
Onderzoeker Bureau Beke
j.kuppens@beke.nl
026-443 8619

De toelichting en invulinstructie

Voor deze nieuwe meting is het belangrijk dat u terugkijkt op de laatste drie maanden, dus vanaf de zomer van 2017.

De antwoordmogelijkheden verschillen. Bij enkele vragen volstaat het plaatsen van één kruisje en bij andere vragen bestaat de mogelijkheid om meerdere kruisjes te plaatsen. Ook wordt in sommige vragen naar uw mening gevraagd. Overal staat aangegeven wat u moet doen.

Bijlage 2: tabellen hoofdstuk 3

In de analyses geldt de tweemeting als referentiemeting. Dat betekent dat significante verschillen in de nul- en/of eenmeting, vet en met een asterisk weergegeven, percentages zijn die aanmerkelijk hoger danwel lager liggen dan de desbetreffende cel in de tweemeting. Een voorbeeld: 50,7 procent van de respondenten geeft in de nulmeting aan geen overlast te ervaren rondom onveilige verkeerssituaties tussen auto's en (brom)fietsers. In de tweemeting ligt dit significant lager, namelijk op 36,8 procent. Dat wil ook niet gelijk zeggen dat er significant meer matige of veel overlast wordt ervaren, want die verschillen tussen de nul- en de tweemeting zijn niet significant. In dit voorbeeld wordt de ontwikkeling in de overlast op lange termijn (tussen nul-, via een- richting tweemeting) daarom dan ook als gelijkblijvend bestempeld. Pas als er in zowel de nul- als de eenmeting, in vergelijking met de tweemeting, sprake is van significante verschillen én het significante verschil tussen een- en tweemeting de positieve kant uitwijst, zal het oordeel zijn dat de overlastsituatie is verbeterd. De overlastsituatie zal worden aangemerkt als verslechterd als het verschil tussen de een- en de tweemeting de negatieve kant uitwijst. Zie hiervoor verder in onderstaande tabel 1 en in tabel 3.1, hoofdstuk 3.

Tabel 1: ervaren overlast (in %)

	Ervaren overlast nulmeting (N=228)			Ervaren overlast eenmeting (N=249)			Ervaren overlast tweemeting (N=194)		
	Geen	Matige	Veel	Geen	Matige	Veel	Geen	Matige	Veel
Te hard rijden door auto's	44,3	38,2	17,5	47,8	31,0	20,8	37,3	37,8	24,9
Onveilige verkeerssituatie tussen auto's/(brom)fietsers	50,7*	32,6	16,7	39,9	36,3	23,8	36,8	38,3	21,7
Onveilige verkeerssituatie tussen (brom)fietsers/voetgangers	71,1*	20,0*	8,9	51,8	32,0	16,2	50,8	33,2	16,1
Rommel op straat	75,0*	20,1	4,9	55,1	34,0	10,9	61,7	29,5	8,8
Hard praten/schreeuwen	79,6*	18,2	2,2*	55,2	26,2	18,5*	66,3	24,9	8,8
Harde muziek	83,7	14,5	1,8	80,0	14,7	5,3	81,9	14,5	3,6
Rondhangende personen	95,6*	4,0*	0,4	68,0*	23,1	8,9*	81,3	16,1	2,6
Samenscholing/groepsvorming door personen	97,8*	1,8*	0,4	73,3*	15,4	11,3*	83,4	14,0	2,6
Dronken mensen op straat	96,9	3,1	0,0	89,1	8,5	2,4	92,2	7,8	0,0
Mensen die anderen lastigvallen	97,3*	2,7*	0,0	85,5	10,9	3,2	90,2	9,3	0,5
Parkeerproblemen	80,6*	12,8*	6,6	82,2*	12,6*	5,3	69,4	22,3	8,3
Inbreuk op privacy	96,0*	4,0*	0,0	81,6	13,1	5,3*	89,1	9,8	1,0

Als een percentage met een * gemarkeerd is, betekent dit ten opzichte van de tweemeting een significant verschil op niveau $p < .05$.

Uit tabel 2 is te herleiden dat alleen een significant verschil op het gebied van inbraakslachtofferschap ontstaat. Het percentage inbraken ligt significant hoger in de tweemeting ten opzichte van de nulmeting. Voor de rest worden geen significante verschillen gevonden.

Tabel 2: eigen slachtofferschap criminaliteit in afgelopen drie maanden (in %)

	<i>Nulmeting</i> (N=228)		<i>Eenmeting</i> (N=249)		<i>Tweemeting</i> (N=194)	
	<i>Wel</i>	<i>Niet</i>	<i>Wel</i>	<i>Niet</i>	<i>Wel</i>	<i>Niet</i>
Mishandeling/geweld	0	100,0	1,2	98,8	0,5	99,5
Bedreiging	1,8	98,2	2,8	97,2	1,6	98,4
Drugsgebruik of drugshandel	1,8	98,2	4,9	95,1	1,6	98,4
Vernieling van de eigen woning	0	100,0	0,8	99,2	2,1	97,9
Vernielingen in de omgeving	7,5	92,5	6,6	93,4	6,2	93,8
Graffiti op de eigen woning	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0
Graffiti in de omgeving	5,7	94,3	4,5	95,5	3,1	96,9
Inbraak	1,8*	98,2*	3,7	96,3	7,3	92,7
Diefstal van eigendommen	2,6	97,4	4,1	95,9	6,7	93,3
Zakkenrollerij	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0
Winkeldiefstal	0,0	100,0	4,2	95,8	2,1	97,9
Rijden onder invloed	0,0	100,0	0,4	99,6	0,0	100,0
Seksueel ongeremd gedrag	0,0	100,0	3,7	96,3	1,6	98,4

Als een percentage met een * gemarkeerd is, betekent dit ten opzichte van de tweemeting een significant verschil op niveau $p < .05$.

Bijlage 3: indeling incidentcategorieën

Geweld	Bedreiging Bedreiging-vernieling overige objecten Bezit vuurwapens Doodslag/moord Eenvoudige mishandeling Eenvoudige mishandeling-wederspanning Vechtpartij (zonder gevolgen)
Vermogensdelicten	Chantage/afpersing Diefstal uit/vanaf personenauto Diefstal bromfiets/snorfiets Diefstal fiets Diefstal personenauto Diefstal ander vervoermiddel Diefstal (ook braak) uit/vanaf ander vervoermiddel Diefstal in/uit woning (niet gekwalificeerd) Gekwalificeerde diefstal in/uit woning Overige (eenvoudige) diefstal Overige diefstallen met geweld Overige gekwalificeerde diefstal Zakkenrollerij/tassenrollerij Heling
Vernieling	Brandstichting Vandalisme/baldadigheid Vernieling overige objecten Vernieling van/aan auto
Overlast-/openbare orde feiten	Belediging Huisvredebreuk Melding overlast jeugd Overlast door verward/overspannen persoon Ruzie/twist zonder gevolgen
Verkeersincidenten	Verkeersongeval met letsel Verkeersongeval met uitsluitend materiële schade
Drugsfeiten	Bezit softdrugs Handel e.d. harddrugs Overige drugsdelicten Overlast i.v.m. alcohol/drugs Vervaardigen softdrugs
Overig	Ongeval/onwel persoon Parkeerproblemen Poging tot zelfdoding

Turfstraat 1
6811 HL Arnhem
tel 026-443 86 19

info@beke.nl
www.beke.nl

www.beke.nl